

PATIËNTEN
INFORMATIE

Behandeling van spataderen

Varices

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Inhoud

1. Inleiding.....	3
1.1 Vergoeding van zorg	3
1.2 Classificatie van spataderen.....	3
1.3 Betaling van behandelingen.....	4
2. Spataderen.....	4
2.1 Wat zijn spataderen?	4
2.2 Hoe ontstaan spataderen?.....	4
2.3 Welke klachten kunnen spataderen geven?.....	5
2.4 Polikliniekbezoek	5
2.5 Onderzoek van de bloedvaten	5
2.6 Medische wetenschappelijk onderzoek.....	5
2.7 Kwaliteitsonderzoek.....	6
3 Behandelmethoden voor spataderen.....	6
3.1 Steunkousen.....	6
3.2 Sclerocompressietherapie.....	6
3.3 Foamsclerocompressietherapie	7
3.4 Endoveneuze lasertherapie	8
3.5 Operatieve behandelmethoden.....	9
4. Nadere informatie	12

1. Inleiding

Door middel van deze brochure willen wij u informeren over spataderen en de mogelijkheden tot behandeling in ons ziekenhuis. In deze folder vindt u een algemeen beeld van de gang van zaken rond uw behandeling. Door omstandigheden kan hiervan afgeweken worden. Uw arts en de medewerkers van het ziekenhuis informeren u hierover mondeling. Wij adviseren u het boekje gedurende uw gehele behandeling te bewaren. Heeft u na het lezen nog vragen, stel deze dan gerust aan uw arts of de medewerkers op de polikliniek.

1.1 Vergoeding van zorg

Consulten en onderzoeken met betrekking tot uw klachten worden altijd vergoed vanuit het basispakket, indien u een verwijzing naar ons ziekenhuis heeft, bijvoorbeeld van uw huisarts. Dit betekent dat u hier mogelijk het eigen risico voor betaalt. Helaas worden niet alle behandelingen voor spataderen vergoed door de zorgverzekeraars. Of u in aanmerking komt voor vergoeding van een behandeling hangt af van de mate waarin de spataderen voorkomen en gevolgen hebben. Zorgverzekeraars vragen naar de classificatie (zie tabel CEAP classificatie) en de uitslag van het onderzoek in het vaatlaboratorium moet aan bepaalde voorwaarden voldoen. Een aantal behandelingen zoals sclerocompressietherapie en foamsclerocompressietherapie zijn geheel uit de basisverzekering geschrapt. Uw zorgverzekeraar kan u informeren over de eventuele vergoeding vanuit uw aanvullende verzekering. Bij twijfel over de vergoeding doet u er goed aan om aan uw zorgverzekeraar een schriftelijke bevestiging te vragen dat de behandeling vergoed wordt.

1.2 Classificatie van spataderen

Spataderen worden door de CEAP-classificatie ingedeeld in uiterlijke kenmerken.

CEAP

classificatie Uiterlijk kenmerk

C1	Teleangiëctastieën = oppervlakkige blauwe aderen
C2	Convoluten = zichtbare grote spataders
C3	Oedeem = vocht in het onderbeen
C4a	Eczeem en pigmentatie = huidveranderingen
C4b	Lipodermatosclerose = veranderingen van huid en onderhuids vetweefsel
C5	Genezen ulcus = genezen open been door spataderen
C6	Ulcus cruris venosum = open been door spataderen

1.3 Betaling van behandelingen

Als de behandeling die u ondergaat niet vergoed wordt door uw zorgverzekeraar, moet u de behandeling vooraf betalen. Voor informatie over prijzen en betaling kunt u terecht bij de betaalbalie op de begane grond, links achter in de centrale hal (achter het MZ café). De prijs die u hier betaalt betreft de behandeling plus de reguliere nazorg. De duur van het zorgtraject is maximaal 90 dagen.

2. Spataderen

2.1 Wat zijn spataderen?

De bloedsomloop bestaat uit slagaderen, die het bloed naar de weefsels en organen brengen, en aderen, die het bloed terugbrengen naar het hart. De aderen zijn onder te verdelen in een 'diep systeem' dat zich in de spieren bevindt en een 'oppervlakkig systeem' tussen de huid en spieren. In de aderen zitten kleppen, zij werken als sluizen, zodat het bloed niet kan terugzakken in de benen.

2.2 Hoe ontstaan spataderen?

Spataderen ontstaan door veranderingen in de wand van de aders of slecht functionerende kleppen. Door druk op de aderen kunnen de kleppen lek raken en raakt de ader verwijd. Risicofactoren voor

spataderen zijn familiale aanleg, lang staan, leeftijd, overgewicht en zwangerschap.

2.3 Welke klachten kunnen spataderen geven?

Over het algemeen geven spataderen geen klachten. Soms veroorzaakt een spatader een aantal typische klachten, zoals zware, vermoeide en vaak warme benen, jeuk, een gespannen gevoel, krampen, een stekende of trekkende pijn in de kuiten, trillingen in de benen en zwelling van de enkel. Als spataderen lang bestaan kunnen spontaan huidafwijkingen ontstaan of een open wond die slecht geneest.

2.4 Polikliniekbezoek

Op de polikliniek van het Maasstad Ziekenhuis zijn speciale spataderspreekuren. Wanneer u een afspraak maakt met de polikliniek Chirurgie, vertelt u dan duidelijk of u een verwijzing voor 1 of 2 benen heeft. Indien mogelijk is dit een combinatieafspraak. Daarbij brengt u eerst een bezoek aan de verpleegkundig specialist voor anamnese en lichamelijk onderzoek en ondergaat u vervolgens een duplexonderzoek. Afhankelijk van de uitslagen van de onderzoeken stellen de vaatchirurg en de verpleegkundig specialist een behandelplan op dat zij met u bespreken.

2.5 Onderzoek van de bloedvaten

Het doel van onderzoek aan de vaten is om de oorzaak van de spataderen op te sporen. Dit gebeurt met het duplex-apparaat, dat met geluidsgolven (echo) lekke kleppen in de aders opspoot.

2.6 Medische wetenschappelijk onderzoek

In het Maasstad Ziekenhuis worden medisch wetenschappelijke onderzoeken uitgevoerd. Dit kan op initiatief van de vaatchirurg of verpleegkundig specialist zijn of in samenwerking met een ander ziekenhuis. Het kan voorkomen dat u benaderd wordt voor deelname aan een medisch wetenschappelijk onderzoek. Het staat u vrij hier wel of niet aan deel te nemen.

2.7 Kwaliteitsonderzoek

Om de kwaliteit van de zorg in het Maasstad Ziekenhuis te meten wordt op verzoek van patiëntenverenigingen, zorgverzekeraars en de inspectie voor de gezondheidszorg patiëntengegevens anoniem verzameld en geëvalueerd. Het gaat hierbij over aantallen patiënten, effect van behandelingen en complicaties. Voor kwaliteitsonderzoek hoeft u geen toestemming te verlenen.

3 Behandelmethoden voor spataderen

3.1 Steunkousen

Wanneer geen van onderstaande behandelingen voor u mogelijk is, bijvoorbeeld door kleplekkage in het diepe adersysteem, een hoge leeftijd of een slechte huid, kunt u aangemeten steunkousen dragen. Deze verminderen de klachten.

U krijgt dan een recept voor steunkousen met een chronisch indicatie, dit betekent dat u zolang u kousen nodig heeft deze kan bestellen bij het orthopedisch centrum. Leest u uw zorgpolis zorgvuldig door voor de voorwaarden en vergoedingen.

3.2 Sclerocompressietherapie

Dit is het 'wegspuiten' van de spataderen. Deze behandeling wordt toegepast op oppervlakkige zichtbare aderen.

Voor de behandeling

Op de polikliniek krijgt u steunkousen klasse 2 of een recept hiervoor mee. Deze moet u thuis passen en meenemen op de dag van behandeling. Wilt u op de dag van behandeling geen crème of zalf op het been smeren.

Behandeling

U krijgt een vloeistof in de spatader gespoten. De ader wordt dichtgedrukt met een klein verbandje. Binnen enkele weken verschrompelt de ader. Om te voorkomen dat de ader weer opengaat, krijgt u direct na de behandeling de steunkous aan.

Nazorg

De steunkousen en drukverbandjes moeten minimaal 24 uur gedragen worden om te voorkomen dat bloed en vloeistof uit de aders lekken. Na 24 uur mag u de drukverbandjes verwijderen. Tot 3 weken na de behandeling blijft u de steunkous overdag dragen, 's nachts, wanneer u naar bed gaat, mogen ze uit. Na de behandeling kunnen de aderen door de ingespoten vloeistof nog een poosje zichtbaar en voelbaar zijn. Probeer u langdurig stilstaan of zitten te vermijden. In beweging blijven bevordert de afvoer van de afvalstoffen na de behandeling.

Complicaties

Zeer zeldzaam (minder dan 0,01%) is een allergische reactie op het ingespoten medicijn Lauromacrogol 400. De reactie bestaat uit licht worden in het hoofd tot benauwdheid en shock.

Soms ontstaat na de inspuiting een rode verkleuring van de huid. Deze verdwijnt echter vanzelf weer. Ook kunnen soms bruine vlekken optreden na het inspuiten. Die kunnen na lange tijd nog spontaan verdwijnen.

3.3 Foamsclerocompressietherapie

Hierbij wordt onder geleide van echografie een opgeschuimde vloeistof (foam) in de spatader gespoten. Deze behandeling wordt voornamelijk toegepast op alleenstaande grotere spataderen.

Voor de behandeling

Op de polikliniek krijgt u steunkousen klasse 2 of een recept hiervoor mee. Deze moet u thuis passen en meenemen op de dag van behandeling. Wilt u op de dag van behandeling geen crème of zalf op het been smeren.

Behandeling

Met een kleine naald krijgt u foam in de spatader gespoten. Binnen enkele weken verschrompelt de ader. Om te voorkomen dat de ader weer opengaat, krijgt u direct na de behandeling de steunkous aan.

Nazorg

De steunkousen moeten minimaal 3 dagen en nachten gedragen worden om de spataderen samen te drukken. Tot 3 weken na de behandeling blijft u de steunkous overdag dragen, 's nachts, wanneer u naar bed gaat, mogen ze uit. Na de behandeling kunnen de aderen door de ingespoten vloeistof nog een poosje zichtbaar en voelbaar zijn. Probeer u langdurig stilstaan of zitten te vermijden. In beweging blijven bevordert de afvoer van de afvalstoffen na de behandeling.

Complicaties

Zeer zeldzaam (minder dan 0,01%) is een allergische reactie op het ingespoten medicijn Lauromacrogol 400. De reactie bestaat uit licht worden in het hoofd tot benauwdheid en shock.

Soms ontstaat na de inspuiting een rode verkleuring van de huid. Deze verdwijnt echter vanzelf weer. Ook kunnen soms bruine vlekken optreden na het inspuiten. Die kunnen na lange tijd nog spontaan verdwijnen.

3.4 Endoveneuze lasertherapie

Bij laserbehandeling sluit de behandelaar de ader met warmte. Deze behandeling wordt voornamelijk toegepast op stamvarices.

Voor de behandeling

Op de polikliniek krijgt u steunkousen klasse 2 of een recept hiervoor mee. Deze kunt u thuis passen en meenemen op de dag van behandeling.

Wilt u op de dag van behandeling geen crème of zalf op het been smeren. U hoeft niet nuchter te zijn. Auto rijden kan lastig zijn, neem iemand mee die u thuis kan brengen.

Behandeling

De behandelaar brengt een katheter met glasvezeldraad via een prik onder controle met echo in de ader. Soms is een kleine snede van 1 cm nodig om de katheter in te brengen. De ader wordt plaatselijk verdoofd

met een aantal injecties in het been. De ingespoten vloeistof dient ook als koeling van het omliggende weefsel. Hierna wordt de ader met laserenergie gesloten. Om de ogen te beschermen tegen laserlicht dragen u en de medewerkers tijdens het laseren een beschermende bril. Na de laserbehandeling krijgt u de steunkous aan. U dient gelijk na de behandeling 15 minuten te lopen. In beweging blijven zorgt ervoor dat het gesloten bloedvat minder gaat trekken.

Nazorg

De steunkousen moeten minimaal 3 dagen en nachten gedragen worden. Daarna draagt u de steunkous nog 5 dagen overdag. Het ingespoten vocht en de inwendige wond zorgen voor een wat gezwollen bovenbeen. Het duurt ongeveer 2 weken voor de zwelling verdwenen is. Bovendien kan het been 1 tot 4 weken pijnlijk zijn. Bij pijn adviseren wij u een pijnstillert zoals 4 x 1000 mg paracetamol te gebruiken. Zwaar werk of intensief sporten wordt gedurende de eerste week na de behandeling ontraden. Wij raden u aan regelmatig te lopen zodat het been soepel blijft. Na 4-6 weken komt u op de polikliniek voor een controleafspraak bij uw behandelaar.

Complicaties

Complicaties treden zelden op, soms ontstaan bloeditstoringen op de aanprikplekken. Een zeer enkele maal wordt de huid gevoelloos of pijnlijk door de warmte van de laser.

De verdovingsvloeistof Lidocaïne kan in een enkele keer een allergische reactie geven.

3.5 Operatieve behandelmethoden

Er zijn verschillende operatieve ingrepen mogelijk bij spataderen. Welke operatie voor u de juiste keuze is, wordt aan de hand van het lichamenlijk onderzoek en het duplexonderzoek met u besproken. Indien nodig worden de onderstaande operatietechnieken gecombineerd, zodat u in één keer volledig voor de spataderen bent behandeld.

3.5.1 Convolutectomie volgens Müller

Spataderen kunnen via kleine huidsneetjes verwijderd worden. Na het maken van huidsneetjes van 5 mm wordt met een klein haakje de spatader verwijderd. Met deze techniek wordt een zeer goed cosmetisch resultaat verkregen.

3.5.2 Crossectomie

Als er een kleplekkage is van de oppervlakkige ader, kan een operatie aangewezen zijn om deze te onderbreken. Dit komt voor bij de monding van de oppervlakkige ader, in de diepe ader in de lies en in de knieholte. Via een snede in de lies van ongeveer 3 tot 4 cm of een snede in de knieholte van 2 tot 3 cm wordt deze verbinding onderbroken.

3.5.3 Strippen

Het strippen van de ader aan de binnenzijde van het been is de meest toegepaste operatieve behandeling van spataderen. Hierbij wordt een snede in de lies en aan de binnenzijde van de knie gemaakt, waarna de stamader aan de binnenzijde van het been wordt verwijderd. Deze techniek wordt over het algemeen tegelijk uitgevoerd met de crossectomie.

3.5.4 Perforantectomie

Soms ontstaan spataderen door een lekkage vanuit verbindingen van de oppervlakkige ader met de diepe ader aan de binnenzijde van het been. De plek waar deze verbinding zit wordt aangetekend voor de operatie met duplexonderzoek op de dag voor of van operatie. Op de aangegeven plek wordt via een kleine snede de verbinding verbroken.

Voor de opname

Op de polikliniek krijgt u steunkousen klasse 2 of een recept hiervoor mee. Wilt u op de dag van behandeling geen crème of zalf op het been smeren. U wordt voor de operatiedatum op het spreekuur van de anesthesioloog verwacht. Deze onderzoekt u en laat eventueel een

hartfilmpje maken of bloed afnemen. Dit gebeurt om complicaties na operatie te beperken. Met de anesthesioloog bespreekt u ook wat voor u de beste vorm van verdoving is: een 'ruggenprik' of narcose.

De dag van opname

Vrijwel alle spataderoperaties worden in dagbehandeling uitgevoerd. Indien u medicijnen gebruikt, neem deze dan mee bij opname. Voor een operatie moet u nuchter blijven, volg hiervoor de instructies van de anesthesioloog op.

Op de afdeling

Voordat u naar de operatiekamer gaat, komt de arts bij u op de afdeling langs om de spataderen te markeren. Kijkt u goed mee, zodat alle spataderen gemarkeerd worden.

Nazorg van spataderoperaties in dagbehandeling

Na de behandeling houdt u bedrust op de verpleegafdeling tot de verdoving is uitgewerkt. U mag normaal eten en drinken. Wanneer u geürineerd heeft en er geen complicaties zijn, mag u naar huis. Op de operatiekamer krijgt u een drukverband om het been dat u na 24 uur thuis kunt verwijderen. Daarna draagt u tot 2 weken na de behandeling de steunkous. De wond wordt binnenwaarts gehecht met oplosbaar garen en de huid wordt geplakt. Na de operatie hoeven geen hechtingen verwijderd te worden. Langdurig stilstaan of zitten moet u proberen te vermijden. In beweging blijven bevordert de afvoer van de afvalstoffen na de behandeling. Zwaar werk of intensief sporten wordt gedurende de eerste weken na behandeling ontraden. Bij pijn adviseren wij u tijdig pijnstillers in te nemen (paracetamol).

Complicaties

Een enkele maal treden complicaties op na de operatie zoals een wondinfectie, trombosebeen of een bloeding. Neemt u dan contact op met de polikliniek Chirurgie of in het weekend de Spoedeisende Hulp.

4. Nadere informatie

Wanneer u vragen hebt, kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek Chirurgie via (010) 291 22 45. In avond- of nachturen en weekenden kunt u bellen met de afdeling Spoedeisende Hulp (010) 291 35 99.

Patiëntenvereniging

Hart & Vaatgroep

Website: www.hartenvaatgroep.nl

Infolijn Hart en Vaten, op werkdagen van 09.00 tot 13.00 uur, lokaal tarief: 0900-3000 300.

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maaseniik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

